

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Димитър Милчев Деков, доцент в Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по Докторска програма: Изобретателско, авторско и патентно право в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Траян Найденов Косев
Тема на дисертационния труд: Използване на интелектуална собственост при наличие на международен елемент

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1366/02.05.2025г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към Юридически факултет/Катедра „Частноправни науки“ в УНСС по научна специалност 3.6. Право, съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №1087/14.05.2020г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода от 22.04.2020 до 22.04.2023г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд включва увод, четири глави и заключение. Към дисертацията е налично Приложение № 1 „Сравнение между патентната закрила, предоставяна от патентни органи на регионално ниво“, което е представено в табличен вид.

Дисертационният труд е в обем от общо 230 страници, от които основният текст включва 212 страници. Направени са 702 бележки под линия, като са цитирани общо 156 доктринални източника, от които 47 български и 109 чуждестранни. Използваната чуждестранна литература е на английски език, но

се отнася и за държави, които не принадлежат на правната система на англоговорящите държави.

Цитирани са множество съдебни актове както от България и от Съда на ЕС, така и от национални съдилища на отделни държави, в това число САЩ, Германия, Великобритания, Словения, Нидерландия, Франция, Белгия.

Актуалността на темата е несъмнена. В съвременния технологичен свят интелектуалната собственост се превръща в основен актив за компании, дори за държави, като нейното използване все по-често засяга суверенитета на повече от една държава.

Предметът и задачите са коректно очертани в увода на изследването, като дисертантът си поставя изключително амбициозна задача. Предмет на изследването е широко формулиран - използването на интелектуална собственост при наличие на международен елемент, като авторът разглежда „използването“ се в широк смисъл, включващо всички хипотези на фактическото използване при наличие на международен елемент. Въпросите от процесуалноправно естество (в това число и въпросите на международната компетентност) са оставени от автора извън предмета на изследването.

Основната задача, която авторът си поставя, е да се извърши по възможност детайлен анализ на използването на интелектуална собственост при наличие на международен елемент. Видно е, че поставените научно-изследователски задачи са предмет на научните и практически интереси на автора.

Целта на изследването отново е формулирана широко - да бъде извършен всеобхватен анализ на използването на интелектуална собственост при наличие на международен елемент.

Използвани са различни методи, както такива, типични за правната наука, така и интердисциплинарни и смятам, че те са подбрани уместно.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

При така формулираните цели, трудът е структуриран в увод, четири глави и заключение.

В Първа глава се прави анализ на съдържанието на понятието интелектуална собственост. Извършен е общ преглед на закриляните обекти на интелектуална собственост според българското законодателство, както и международните договори в областта на интелектуална собственост. Анализирани са действието на принципа на териториалност, принципа на национален режим и свойството убиквитет.

Втора глава разглежда особеностите на авторското право и сродните му права при използването на закриляните обекти в хипотези с международен елемент. Обсъдени са проблемите, които възникват при определяне на приложимото право както към договори, така и към авторскоправни деликти. Анализирани са и съдебната практика в България и извън нея.

Трета глава е посветена на трансграничното използване на изобретения, закриляни с патент. Обсъдени са хипотезите относно приложимото право при договори с предмет патентни права и при нарушения на патенти.

Четвърта глава е посветена на използването на марки и промишлен дизайн при наличие на международен елемент. Отбелязани са сходствата и различията между двата обекта, които биха имали значение относно закрилата, която се търси за множество територии. Разгледано е приложимото право към релевантните договорни и извъндоговорни правоотношения. Разгледани са особеностите, свързани с изключенията и ограниченията на принципа на териториалност по отношение на марките и промишления дизайн.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Ще посоча някой от основните научни и/или научно-приложни приноси в дисертационния труд:

- Използването при наличие на международен елемент е разгледано едновременно през призмата на правото на интелектуална собственост и на международното частно право.
- Изследване на използване при наличие на международен елемент на отделни обекти на индустриална собственост – патенти, марки и промишлен дизайн.
- Преглед на различните законодателни подходи в отделните държави.
- Анализ на съдебната практика от различни държави.
- Анализ и критика на българската съдебна практика по темата на дисертацията.
- Анализ на съдебната практика на съда на ЕС, която има отношение към темата на дисертацията.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът е в обем 28 страници и отговаря на изискванията – като структура и като обем. Представен е на български и английски език.

Не установявам плагиатство в предложените за рецензия материали.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

- Може да се съжالياва, че авторът е оставил процесуалните въпроси, свързани с използването на интелектуалната собственост с международен елемент, извън предмета на изследване. Тези въпроси са тясно свързани с проблемите при определянето на приложимото право и отсъствието им се отразява на научния анализ.
- Научният анализ щеше да спечели, ако авторът беше обърнал повече внимание на анализ на съотношението между ДЯЛ4 Приложим закон при произведенията, чл.99 ЗАПСП и КМЧП.
- При наличие на разпоредбата на чл.95г ЗАПСП не мога да се съглася с твърдението, че отговорността за нарушения на авторски и сродни права е особен вид обективна отговорност според ЗАПСП (стр.82).

Посочените забележки не засенчват общото положително впечатление от дисертацията.

7. Заключение

На основание на гореизложеното, смятам, че дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни приноси и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилник за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС . Призовавам уважаемите членове на Научното жури, при убедителна публична защита, да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Траян Найденов Косев в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Изобретателско, авторско и патентно право“.

гр. Пловдив

Дата: 04.06.2025 г.

Изготвил становището:

(Доц. д-р Димитър Деков)

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

OPINION

By: Assoc. Prof. Dimitar Milchev Dekov, PhD, Associate Professor at the Faculty of Law, “Paisii Hilendarski” University of Plovdiv

Re: Dissertation thesis for the award of the educational and scientific degree "Doctor" under the Doctoral Program: Invention, Copyright and Patent Law at UNWE.

Author of the dissertation: Trayan Naydenov Kosev
Title of the dissertation: Use of Intellectual Property in the Presence of an International Element

Grounds for providing the opinion: Participation as a member of the scientific jury for the defense of the dissertation thesis, in accordance with Rector’s Order No. 1366/02.05.2025 of the Rector of UNWE.

1. Information about the Doctoral Candidate

The doctoral candidate studied under the doctoral program of the Faculty of Law / Department of Private Law Sciences at UNWE in the scientific specialty 3.6. Law, pursuant to Order No. 1087/14.05.2020 of the Vice-Rector for Research at UNWE. The training was conducted in full-time form from 22.04.2020 to 22.04.2023.

2. General Description of the Dissertation

The dissertation includes an introduction, four chapters, and a conclusion. Attached to the dissertation is Appendix No. 1 “Comparison between Patent Protection Provided by Patent Authorities at the Regional Level,” presented in tabular form.

The dissertation comprises a total of 230 pages, with the main text consisting of 212 pages. There are 702 footnotes, and 156 doctrinal sources are cited—47 Bulgarian and 109 foreign. The foreign literature used is in English but also pertains to countries outside the common law system.

Numerous judicial acts have been cited, including from Bulgaria, the Court of Justice of the EU, as well as from national courts of the USA, Germany, the United Kingdom, Slovenia, the Netherlands, France, and Belgium.

The relevance of the topic is undeniable. In today’s technological world, intellectual property is becoming a key asset for companies and even for states, and its use increasingly affects the sovereignty of more than one country.

The subject and tasks are properly outlined in the introduction. The author undertakes an ambitious research goal. The research subject is broadly defined—the use of intellectual property in the presence of an international element—with “use” interpreted broadly to include all forms of factual use where an international element is present. Procedural legal issues (including those of international jurisdiction) are excluded from the scope of the study.

The main objective set by the author is to carry out, as far as possible, a detailed analysis of the use of intellectual property in the presence of an international element. It is evident that the research tasks are aligned with the author's scientific and practical interests. The research goal is also broadly formulated—to conduct a comprehensive analysis of the use of intellectual property in international contexts. A variety of methods have been employed, including both those typical of legal science and interdisciplinary ones, and I consider these appropriately chosen.

3. Evaluation of the Scientific and Applied Results

Given the defined objectives, the work is structured into an introduction, four chapters, and a conclusion.

- Chapter One analyzes the content of the concept of intellectual property. It includes a general review of protected intellectual property objects under Bulgarian law and international treaties. The principles of territoriality, national treatment, and the ubiquity property are discussed.
- Chapter Two addresses the peculiarities of copyright and related rights when protected objects are used in cases involving an international element. It discusses problems in determining the applicable law both for contracts and copyright torts. Bulgarian and foreign case law is analyzed.
- Chapter Three is dedicated to the cross-border use of inventions protected by patents. It discusses the applicable law for patent-related contracts and patent infringements.
- Chapter Four focuses on the use of trademarks and industrial designs in the presence of an international element. It highlights similarities and differences between the two objects, which are relevant to protection across multiple jurisdictions. The applicable law for relevant contractual and non-contractual relationships is examined. The chapter also discusses exceptions and limitations to the territoriality principle regarding trademarks and industrial designs.

4. Evaluation of the Scientific and Applied Contributions

I will highlight some of the main scientific and/or applied contributions of the dissertation:

- The use of intellectual property in the presence of an international element is analyzed through the lens of both intellectual property law and private international law.
- Examination of the international use of separate industrial property objects—patents, trademarks, and industrial designs.
- A review of various legislative approaches in different countries.
- Analysis of case law from various countries.
- Analysis and critique of Bulgarian case law on the topic.
- Analysis of Court of Justice of the EU case law relevant to the topic.

5. Evaluation of the Abstract

The abstract is 28 pages long and meets the requirements in terms of structure and volume. It is presented in both Bulgarian and English. No plagiarism is found in the submitted materials for review.

6. Critical Notes, Recommendations, and Questions

- It is regrettable that the author has left out procedural issues related to the use of intellectual property in the presence of an international element from the scope of the study. These issues are closely connected to problems in determining the applicable law, and their omission impacts the depth of the scientific analysis.
- The analysis would have been enriched if the author had paid more attention to the relationship between PART FOUR “Applicable Law for Works,” Art. 99 of the Copyright and Related Rights Act, and the Bulgarian Private International Law Code.
- Given the provision of Art. 95g of the Copyright and Related Rights Act, I cannot agree with the assertion that liability for copyright and related rights infringements is a specific type of strict liability under the Act (p. 82).
The above remarks do not overshadow the overall positive impression of the dissertation.

7. Conclusion

Based on the above, I believe that the dissertation contains scientific and applied contributions and meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Rules for its Implementation, and the Rules on the Organization and Conduct of Competitions for Academic Positions and Academic Degrees at UNWE. I call on the esteemed members of the Scientific Jury, upon a convincing public defense, to award the educational and scientific degree “Doctor” to Trayan Naydenov Kosev in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. Law, doctoral program “Invention, Copyright and Patent Law.”

Plovdiv

Date: 04.06.2025

Opinion prepared by:

(Assoc. Prof. Dimitar Dekov, PhD)